

David Peřan, Patrik Christian Cmorej, Marcel Nesvadba: Dušnost v prvním kontaktu

Praha, Grada Publishing, a.s., 2020, 176 stran.

Vydání první, formát 156 × 205 mm, měkká vazba, dvoubarevný.

ISBN 978-80- 271-4051-0 (ePub).

ISBN 978-80- 271-4050-3 (pdf).

ISBN 978-80- 271-1682-9 (print).

Cena: 289 Kč.

První dva autoři knihy jsou nelékaři – pracovníci Zdravotnické záchranné služby: PhDr. Mgr. David Peřan, MBA, je vedoucím Vzdělávacího a výcvikového střediska Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy, PhDr. Mgr. et Mgr. Patrik Christian Cmorej, Ph.D., MBA, je členem Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje a vedoucím Katedry záchrannářství a radiologie Fakulty zdravotnických studií Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Třetí autor MUDr. PhDr. Marcel Nesvadba, Ph.D., MBA, je praktický lékař v Ústeckém kraji.

V roce 2020 publikovali tito autoři další tři knihy určené pro pracovníky prvního kontaktu: *EKG prvního kontaktu v osmi krocích* (Mladá fronta, 2020), *Komentované kazuistiky z přednemocniční neodkladné péče* (Grada Publishing, a.s., 2020), *Urologie prvního kontaktu* (Axonite, 2020). Knihu *Dušnost v prvním kontaktu* napsali především pro své kolegy – záchrannáře. Recenzentem byl MUDr. Pavel Leden, Ph.D. – specializací záchrannář.

Obsah tvoří 16 kapitol: 1. Funkční anatomie (8 s.), 2. Patofyziologie dušnosti (1,5 s.), 3. Fyzikální vyšetření pacienta s dušností (12 s.), 4. Terapie dušnosti (25 s.), 5. Asthma bronchiale (6 s.), 6. Chronická obstrukční plicní nemoc (9 s.), 7. Pneumonie (4 s.), 8. Plicní embolie (9 s.), 9. Sufokující zánět hrtanu (5 s.), 10. Pneumotorax (7 s.), 11. Anafylaxe (6,5 s.), 12. Akutní srdeční selhání (8 s.), 13. Další stavy ovlivňující ventilaci (8,5 s.), 14. Urgentní ultrasonografie u dušnosti (8 s.), 15. *Point-of-care* u dušnosti (5 s.), 16. Kazuistiky (10 kazuistik, 20 s.), Seznam zkratk (1,5 s.), Shrnutí, Summary, Medailonky autorů (2 s.) a stručný rejstřík (2 s.). Vlastní text je doplněn cel-

kem 25 tabulkami a ilustrován 20 obrázky. Použitá literatura je uváděna za každou kapitolou.

Rozsahem kniha nepokrývá celou problematiku dušnosti, ale určitě nevynechává její nejčastější příčiny. Anatomické, patofyziologické i klinicko-diagnostické kapitoly jsou informačně redukovány – např. kapitola Patofyziologie dušnosti zaujímá jen jedinou stranu. Ovšem pro lékaře řešícího urgentní situaci nejsou rozsáhlé a detailní patofyziologické rozborů potřeba. Tomuto záměru jsou podřízeny všechny kapitoly.

Z obvyklých témat (chronická obstrukční plicní nemoc, asthma bronchiale, plicní embolie, anafylaxe, akutní srdeční selhání aj.) vybočuje kapitola Urgentní ultrasonografie u dušnosti. Škoda, že není doplněna také kapitolami o rentgenografii, EKG a echokardiografii u dušnosti. Diferenciální diagnostiku dušnosti totiž bude muset řešit i klinický lékař a ten, na rozdíl od lékaře Zdravotnické záchranné služby, bude mít všechny tyto diagnostické metody k dispozici.

Komu knihu doporučit?

V naprostém souhlase s doporučením autorů: svojí koncepcí, rozsahem i odbornou úrovní je kniha určena především zdravotnickým záchrannářům, praktickým lékařům a lékařům i všeobecným sestrám pracujícím na urgentním příjmu.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,
e-mail: jvpetr@email.cz